Ч. 215 (11.468). Львів, середа 26. вересня 1928. Pocztowa opłata zapłacona ryczałtem. Рік LXVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, ІІ. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 4·50 зол.
За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

„Позитивна програма".

Львів, 25. вересня 1928.

В червні цього року минуло девять літ від хвилі, як Сх. Галичина й інші території, заселені українським народом, найшлися в повному посіданні відродженої польської держави. На протязі тих девяти літ польська політична думка спішно пошукувала позитивної розвязки української проблєми взагалі, а проблєми семиміліонової західної вітки українського народу зокрема. Та пошуканка вертілася в крутіжі теоретичних міркувань, а відбувалася при допомозі потайних указів всяких „народових організацій", „кресових стражніц" й інших чинників. „Позитивну програму" зясовано теж двома законами польського сойму, а саме законом з 26. вересня 1922, від якого ухвалення минає завтра пять літ, і т. зв. язиковим законом з 31. липня 1924. Перший закон, якого остаточний реалізаційний речинець минув у вересні 1924 р., очевидно є вже лише „монументом" історично-леґіслятивної вартости. Зате незвичайну живучість виявив закон з 31. липня 1924, чого доказом є смерть української школи й насаджування анальфабетизму на українських землях під Польщею та вицілімінування української мови з публичного життя.

Дальшим етапом „позитивної програми" в українській квестії є реґіональна акція, якої завданням довести до злиття всіх життєдайних рік українського життя в польському морі.

Девять літ пошукують польські чинники „позитивної розвязки" української проблєми, девять літ здійснюють її на всі лади в ділянці політичній, територіяльно-адміністраційній, освітньо-культурній, соціяльно-господарській і все ще не можуть докопатися до ядра тієї „програми", не можуть найти універсального ліку на неї, все ще крутяться в зачарованому колесі проєктів, плянів й експериментів.

В останньому часі квестія „позитивної програми" знову виринула в польській пресі, що є доказом, що вона оживає й за кулісами урядових чинників. З великим накладом помисловости розвязують її всякі „знавці", особливо на сторінках „Слов-а Польск-ого", цеї стражацько-„кресової" фортеці. Тенденцією цих порад, проєктів і плянів, послідовно здійснюваних від десяток літ, є звести західну вітку українського народу до розрізненого племінного становища. Однак не лише „духові батьки" денаціоналізації розвязують так українську проблєму. Нею цікавляться й інші боєві громадянські чинники. От „Звйонзек офіцерув резерви" в своєму органі „Знак" доцільно препарує „позитивну програму".

„Головною основою такої програми повинно бути позбавлення політичного характеру „української квестії", ствердження, що вона є виключно культурно-господарською проблємою. Консеквенцією такого становища мусить бути ізолювання селянських мас, поодиноких етнічних груп в східній Малопольщі від сепаратистичної інтеліґенції, зглядно півінтеліґенції, згрупованої в українській партії. Сепаратизм тієї партії мусить бути найбезоглядніше поборюваний всіми розпорядними засобами, його вплив серед сільського населення мусить бути якнайсуворіше нищені. Зате у відношенні до селянських мас мусить бути ведена послідовна політика, що вяже їх господарські й культурні інтереси з інтересами цілої держави. Під господарським оглядом роздавцем усіх добродійств і матеріяльних чинниів мусить бути держава так, щоби нпр. рільничий кружок на селі, одержуючи субвенцію з рук старости, знав, що завдячує її державі. Під культурним оглядом держава повинна якнайдбайливіше берегти окремішностей людових культур поодиноких етнічних груп, як оживлюючих джерел і доплнвів до головної струї верховної польської державної культури, перепиняти всім сепаратистичним змаганням, що уніфікують й уніформують ті окремішности на одно копито „українського" сепаратизму. **Заініціована вже урядом акція охорони етнічних реґіоналізмів повинна бути якнайревніше підтримана**".

Отже „позитивна програма" є коротка і ясна. Перш усього треба всіми засобами перевести сепарацію українських селянських мас від інтеліґенції, ставлячи останню на індексі, як „сепаратистичну", а звязуючи маси тісним вузлом „господарських і культурних" інтересів з польською адміністрацією. Це основний імператив „позитивної програми". Другою преважною точкою тієї „програми" є розбиття селянської маси на етнічні групи, розбиття поодиноких областей, племен, всяких суцільних організацій якого то не було покрою, міст, сіл, а може й родин по лінії відомого вислову одного польського професора, що гранична лінія між поляками й українцями йде серединою подружнього ліжка, та спрямування всіх рік, річок і потоків українських етнічних культур в універсальне русло польської культури. Є це — очевидно — тільки конґльомерат відомого вислову Пушкіна і гарячих змагань російських славянофілів про злиття всіх славянських рік у російському морі та випробованих засобів і практик мадярської політики супроти немадярських народів.

Вступом до цієї „програми" є реґіоналізм, як стверджують польські офіцери резерви. Розвинення реґіоналізму буде розвиненням „позитивної програми" з метою дійти до середньовічної максими: **cuius regio, eius religio**.

І розвинення тієї програми вже відбивається, на що вказують хочби такі факти:

Старости забороняють українським ґімнастично-пожарничим товариствам робити спільні ґімнастичні вправи, носити якінебудь однострої й відзнаки, а поліція по хатах конфіскує ті однострої, хоч це приватна власність. Очевидно, є це змагання вбити всяке почуття та зовнішні признаки єдности й солідарности між селянством.

На тенденцію відділити селянську масу від інтеліґенції і винищування „уніфікуючого й уніформуючого" українського чинника вказує поведінка супроти української преси, особливо популярної, призначеної для селянства. Майже кожне число якогонебудь українського популярного органу, без огляду на його суспільно-політичний світогляд, є конфісковане і то аж тоді, коли весь наклад є видрукований, а експедиція розпочата. Конфіскаційні чинники не криються з тим, що вони йдуть по напрямних пресового розпорядку, якого основною тенденцією є знищення непригожої урядові преси, а не обмеження її поширення.

Ту саму тенденцію мають поширені в останніх часах заборони відбувати навіть посольські віча **„ze względów bezpieczeństwa publicznego"** та поліційно-репресійні прийоми супроти селян, учасників тих віч. Це вказує, що „сепарація" селянства від інтеліґенції є в повному ході.

„Позитивна програма" проявилася вже і в господарській ділянці. Коли весною цього року Банк Кр. Господарства виповів кредити українській кооперації, польські чинники пояснювали це змаганням перенести ті невеличкі кредити з Банку Кр. Господ. до Банку Рільничого, де треба було розпочати окремі заходи. Колиж тепер по лінії цих захочуючих вказівок звернувся Коопер. Банк „Дністер" по кредит до центральних державних або півдержавних акредитуючих установ, то почув, що з кредитової точки погляду все є в порядку, що українська установа своєю солідністю вповні заслугує на кредит, але перший голос в тій справі має міністерство внутр. справ, яке застерегло собі акредитуючу політику у відношенні до українських установ. Колиж директор української установи звернувся до міністерства внутр. справ, то почув від п. Сухенка, що кредит є виключений, бо міністерству не подобається не лише українська політика, але й такі „злочини", як напр. означення української кооперації на українських землях під Польщею як „західно-української кооперації".

Це лише жмуток реґіональної інавґурації й реалізації „позитивної програми" з останніх тижнів. Чи треба з цього робити висновки в українському органі? Думаємо, що з ріжних причин є це зайвою річю. Український читач і без того зорієнтується в закамарках „позитивної програми", а українське громадянство, яке перебуло вже не одно лихоліття, найде в собі відпорні сили, щоби протиставитися цим експериментам.

Тільки фактів!

(Від нашого постійного кореспондента.)

Луцьк, 21. вересня 1928.

Мої статті в „Ділі" викликали серед місцевих українських політиків немилий відгук: зимні утиски руки, насуплені брови й деякі докори.

— Ми, мовляв, зустріли вас з таким довірям, сподівалися, що ви потрафите внести заспокоєння та згоду в українську родину, а ви ось таке виписуєте!...

Дійсно, так було.

Персональна гризня і взаїмне обливання помиями, особливо у виборчому часі, обернуло місцеве українське життя в якусь брудну калюжу. Не тільки деякі інтеліґенти, але й селяни, не позбавлені деяких естетичних почувань, затулювали носа.

Моя чвертьвікова газетярська „відставість" ніяк не мириться з подібним „поступом" газетярського „мистецтва" та з подібними „удосконаленнями" газетярського пера й стилю.

Звідси, можливо, й ці надії і ці розчарування.

Але мої любі волинські співгромадяни з дечому помиляються. Я зовсім не такий лихий, як їм здається. Я маю всього одну смертельну газетярську ваду: пристрасть до фактів. Знаю, що це велика вада.

Ох, ті факти!

Вони одні псують нам життя на цій долині обманливих мрій та розчарувань.

Уплянують собі деякі українці отак гарненько своє життя, а саме: сусіди хочуть з ними мирно жити, не тільки не бажають їм смерти чи якоїсь кривди, але навпаки, щиро хочуть допомагати їм... І вони вже готові кинутись їм в обійми. Та раптом зявляється якийсь газетяр і тиче їм у вічі **факт**: сусід готовить шнурок на нашу шию, або сягає до їхньої кишені...

О, клятущий факт! Він відразу розбиває щасливі мрії про райське співжиття, про відродження за допомогою добрих сусідів...

Можливо, що й я декому розбив подібні солодкі мрії. Але зовсім не ізза лихої вдачі, а лише наслідком цих клятущих фактів.

Врешті, я теж люблю помріяти, бо ж і я українець. Аби тільки до цього були відповідні факти. Все моє нещастя в тому, що я таких фактів не маю.

А може я чвертьвіковим газетярством попсував собі очі й не бачу їх? Може мої вуха вже дечого не дочувають?

Тоді може умовимось: я скажу, які я знаю факти, а мої кохані співгромадяни скажуть, які факти знають вони, як підставу до солодких мрій та надій.

Згода?

Отже я знаю: Що існує шкільний закон з 1924 р., що з тисяч наших українських шкіл не залишилося ні одної, що декларації, зложені селянами на українські школи, таких шкіл їм не дали.

Знаю: що частина наших „Просвіт" зачинена та що на їх місце насаджують „Маціежи Школьні", „доми людові" і т. п.; що наші пластові організації розвязані, а замісць них культивується „стшельци", „гарцежи", „злука млодежи"; що кредитів українські кооперативи не дістають, що їх хочуть „змішати", що з причин „безпеченства публичного" вони не завжди можуть відбути збори, а натомісць великі кредити одержують польські кооператори, які публично закликають до скасування нашої кооперації.

Знаю також, що поліція мала „балачки" з деякими пан-отцями-українцями, які правили службу Божу українською мовою, чи помагали селянам збирати декларації на українські школи.

Знаю, між іншим, що вже забрана поважна кількість українських церков, манастирів, будинків, землі, і що ще має бути „скорочена" певна кількість православних парафій, а будинки й земля — передані р.-католикам чи „жондовим уніятам".

Знаю також, скільки землі по парцеляції одержали наші селяни, а скільки роздано осадникам і мазурам.

Не гірше за інших знаю, що церковний комітет був розвязаний та що Луцьке Брацтво досі не добилося затвердження статута.

Знаю нарешті, що польські громадяни висилають на наші землі сотні тисяч польських книжок для польонізування наших селян, що у шкільних бібліотеках українських книжок нема й т. з.

Трохи знаю, що говорив воєвода про життя на Волині, а віце-воєвода про українську кооперацію. Знаю й де-що іншого...

Натомісць **не знаю** таких **фактів**, без яких помріяти й помилуватися якось подібним звідам не випадає, а саме:

Де й коли марш. Пілсудський сказав

що українцям уже дається все, забезпечене міжнародними трактатами й конституцією; де й коли сказав посвода, що вже зачинені українські „Просвіти", даний дозвіл на „пласт", наказано не перешкоджати українській культ.-освітній праці в відновлених „Просвітах", а землю „роздавати" українським селянам; де й коли появилось розпорядження про видачу кредитів українській кооперації пропорціонально до кількости українського населення на Волині; де і хто заборонив польським організаціям лізти до українських сіл і хат і **займатися винародовленням** наших селян, і хто обіцяв, що віднині **польонізації взагалі не буде.** Багато дечого й іншого я не знаю.

Отже, для усунення непорозуміння й для згоди між нами, українцями, дуже просив би любих волинських співгромадян подати мені ці факти.

І присягаюся чистими водами Стиря, що по одержанні цих фактів більше не буду розбивати їхніх солодких мрій про щасливі весни кохання.

Але бажав би я фактів! — І тільки фактів!

А більше нічого!

В. Островський.

Гостина в Українськім Клюбі в Москві.

Недалеко т. з. Страсного Бульвару з прекрасним памятником Пушкіна, на Тверській вулиці 37, де колись находилося українське товариство „Кобзарь", міститься тепер „Центральний Український Пролетарський Клюб ім. Шевченка". Дві невеликі фронтові кімнати, дві бічні, передня і саля для 250 людей з необхідними приміщеннями — ось територія, на якій сходиться українська громада в Москві. Офіціяльно числять українську громаду на 16 тисяч, але в Клюбі твердять, що українців у Москві та в сусідстві буде яких 50 тисяч, а з них тільки три тисячі є членами Клюбу, та три тисячі молоді, що гуртується у „Землянстві пролетарського студентства України".

Члени „Клюбу" належать до найріжніших кол українського громадянства. Є серед них службовці, студенти, робітники, червоно-армійці, залізничники. Платять вони по 25 копійок місячно, що дає змогу Клюбові оплачувати мешкання по 1 карб. 20 коп. за квадратний сажень, тобто 70 карб. у місяць, удержувати платного господаря, послужника і виписувати певну скількість газет. Студентське Землацтво гуртує біля 3.000 членів з усіх наукових закладів Москви. Разом творять вони хор з 90 душ і драматичну студію 80 душ, що дає їм змогу що суботи уряджувати вечірки для членів Клюбу.

Шевченкові роковини обходять святочно в якійсь великій салі при співучасти дібраних хорів і визначних артистів-співаків. Одні роковини святкували у великому театрі, одні в „Ермітажі" при битком набитій салі. З огляду на те, що члени Клюбу користуються безплатним вступом на клюбові вечірки і обходи, артисти-ж дістають належний гонорар за участь у них, то до рокового свята звичайно доводиться доплачувати. На це Клюб заздалегідь готовиться, щоби тільки гідно виступити перед своїми і чужими учасниками національного свята. Тут важно ще те, що в роковому святі бере переважну участь молодь-студентство, у 50 відс. селянського, в 35 відс. робітничого походження. Отже такі свята є підсумком культурних досягнень цвіту самої широкої гущі українського народу.

Серед української кольонії в Москві є декілька діяльних членів Клюбу родом з Галичини і Буковини. Ось один з Камінки Струмилової родом, передає своїм землякам свої враження з Камчатки, де він був у командировці. З його помічень виходить, що на Камчатці є дві третини чукчів і голодів, а по одній шестій українців і руських. В українців є свій хор, аматорський театр та українська школа в „Посаді Запорожському", чисто українському селі, віддаленому около 600 км. від Петропавловська. Українці живуть там у достатку з ловлі дичини і риби. Особливим джерелом доходу є медведі, соболі і росомахи.

У Хабаровськім окрузі українці становлять більшість населення, а у Владивостоцькому половину населення. Живуть вони там на своїх наділах по 100 десятин, користаючи з рік, лісів і пасовиськ, скільки заагодно, — одним словом — у достатках. Українські села легко пізнати у Сибірі по білим мазаним стінам; руські села завше чорніють своїми деревляними стінами. Найбільше українців в Ачинській окрузі біля Іркутська. А що виходці з Чернигівщини і Херсонщини не можуть забути своєї України, про побут на якій згадують навіть родовиті зібрики з радісною усмішкою про многосяйне сонце і веселі квітчасті степи, то свої нові оселі українці називають — „Прилуки", Чернигівка", „Катеринославське", „Тараща". Скрізь на поїздах і пароплавах ви почуєте українську пісню: „Гандзя", „Верба рясна", „Комар", „Реве та стогне", „Заповіт". Таке сильне враження і такий великий вплив має на мешканців холодної Сибірі тужлива пісня „веселого сонячного краю", як називають тутешні далеку благословенну Україну.

Хто не вірить, може переконатися, вибравшися у дорогу два тижні туда скорим поїздом, а коли за дорого 150 карб. (около 78 долярів), то за три тижні певно добереться звичайним пасажирським поїздом за яких 100 карб. і стількиж назад. А варто туди поїхати на далекий Схід аж до берегів Тихого Океану, щоби побачити життя достатнє і вільне якого міліона українців, що в майбутности своюю культурою і витревалою працею певно зукраїнщать безмежні простори Сибірі, та ще у велику політику далекого Сходу встрянуть. І здійсниться те, від чого так завзято відмовляються наші доморослі азбуковіди — „від Тиси по Тихий Океан скрізь є Україна". А що з Камчатки рукою подати на Аляску і до Канади, де таки українського населення чимало, то чи не вдалосьби українцям місце гордого англійця заступити? Щож! Це так легко може статися протягом найближчих... пятьсот літ праці, праці, праці...

А поки це станеться послухаймо другого земляка, бережанських садів дитину... „Раціоналізація, спеціялізація, механізація і стандартизація виробництва обнизить ціну витвірництва, отже і ціну ринкову... пів копійки на пуді при продукції пяти міліонів, це заробіток державі, з якого видаток яких 10.000 рублів, хочби на поміч погорільцям є дрібницею, бо держава має чимало одиниць по пять міліонів пудів продукції. Тому держава, одержавши чистого 900 міліонів карб. із своєї продукції, може вложити в найближчий час у промисловість, електрифікацію і хемізацію країни півтора міліярда рублів. Видаток на залізниці осібно; на одну туркестансько-сибірську (Турк.-Сиб.) дорогу призначено 210 міліонів, щоби в найближчім часі обслугувати через ріку Іл весь Західний Китай... А машиною 142 м. довгою і 6 м. широкою в найближчім часі зможе Бумтрест (бумажний — паперовий) покрити дуже і дуже значну частину паперового запотребування республики СССР і довести до пяти кільоґр. паперу на голову, себто до річної продукції около міліона тонн!...

„Діло в тому, що як тільки зможемо усунути „утечку — усушку — брак" та визбутися „прогулів і простоїв" робітника і фабрик, то наш дійсний біланс зійдеться з первісними кошторисами. Ми осягнемо намічену ціль дійсної індустріялізації країни"...

Ось вам зразок змісту і мови, та жмуток астрономічних цифр, якими доводиться день в день оперувати нашому братови-землякови, членови „Центрального Українського Пролетарського Клюбу ім. Шевченка" у Москві. За цю відповідальну конструктивну працю побирає він всього яких 400 рублів у місяць. Чим же він не пролетар?! Робітник, що ні за що не відповідає побирає 150 руб. за 8 годин праці, а цей цифрами засипить, щоби вигадати державі пів копійки на пудові, та через раціоналізацію, специфікацію, механізацію і стандартизацію осягнути індустріялізацію продукції СССР. І дійсно вчинити усі народи Союзу Евразії власниками безмірних богацтв оборотового капіталу, надрів землі, морських глибин і безмежних воздушних просторів...

Через пролетаризацію до культуризації! Так, новий горожанин Сходу хоче витревалою працею при повному напруженні усіх своїх фізичних і духових сил звільнитися від довголітньої залежности від капіталу Заходу. І коли буде в нього, у цего Сходу, відповідна скількість вишколених, розумних, чесних, совісних, витревалих і мудрих працівників, то певно це станеться. І тоді світ змінить своє економічно-суспільне обличчя: стане менше визиску, гнету, неволі, облуди і всякої неправди, поки за які нові дві тисячі літ опять ще більше не вкоріниться на землі рівність, братерство, воля і правда... і т. д. аж до повороту золотого віку, що певно нас усіх жде досить скоро... у землиці святій.

А поки-що ці енергічні наші земляки іноді щиро зітхають за своєю убогою хатиною і тужать за рідним, незасібним краєм.

Ростов на Дону, 11. вересня 1928.

І. Свєнціцький.

Рідке свято.

30-літній ювилей філії „Просвіти" в Сокалі.

По тридцятьох роках істнування прийшлося сокальській Філії Т-ва „Просвіта" перевести перегляд вислідів своєї праці серед українського населення повіту. І треба признати, що перегляд цей випав імпозантно.

Старші люди мають ще добре в памяти ті часи, коли наше духовенство (тоді майже одинока інтелігенція), наше міщанство й селянство з тугою дивилися на північ, через „сокальський кордон", і вижидали звідти спасення „для руського народу". Лише дрібна горстка патріотів розуміла, що спасення можна осягнути тільки своїми власними силами. І саме заходами тих людей основано філію „Просвіти" в Сокалі.

Тридцять літ ішла праця. Тридцять літ боролася горстка людей, згуртована біля прапору „Просвіти", з темнотою. Тридцять літ учила „Просвіта" в Сокалі національної гордости і свідомости. Тридцять літ... Нераз і руки опадали вже. Одні робітники уступали і переносили світло знання в інші области нашої землі, другі замикали очі на віки з надією, що по них прийдуть нові борці за освіту і волю народу. І приходили. Ні злидні, ні переслідування, ні вязниці, ні війна з цілою її жорстокістю не здержували їх у

МИКОЛА ПАРФАНОВИЧ.

З моїх шкільних споминів.

6)

(З нагоди 200-літнього ювилею істнування І. гімназії в Станиславові.)

(Докінчення.)

Ще один досвід довелося мені протягом мойого життя зробити на бувших відзначаючих гімназійних учнях. Підходячи цілим своїм єством під істнуючий лад і його зовнішні форми, вони вже в ранці свойого життя костеніють у ньому і стають його найвірнішими підпорами. Люди ці не спосібні вже приняти в себе нові форми, зрозуміти потребу поступу і розвою людства по іншій, неурядовій лінії і стати на іншій, протилежній позиції. Цілу свою енергію вкладували в хосен вивченої ними на память шкільної науки й опісля не находять уже здебільш сили поступити вперед, засвоїти собі нове знання, яке суперечилоб їхній научній теорії. Ні в політичному ні в культурному житті не бачити їх. Вони держаться цупко здобутих шкільною наукою посад і жирують тільки для себе на суспільнім організмі.

Вже на шкільній лавці можна було запримітити велику ріжницю між обома групами учнів, витвореними нездоровою шкільною системою. Буде це може для декого виглядати на парадокс, коли скажу, що критичний ум родиться в учня гіршого, а не кращого. Наведу примір: Учень, який не встиг чи то через свої домашні, життєві перепони, чи через інші важніші для нього предмети вивчитись якоїсь одної, на його думку менше важної партії, заскочений учителем в непідготованому стані, дістає лиху ноту. У нього родиться зараз психічний відрух озлоблення. На грунті своїх обставин він старається оправдати себе в цьому неповодженні та підійти критично до даної частини. Будь то сам, будь-то з іншими співчуваючими товаришами розбирає її наукову вартість, порівнуючи її з цілістю предмету або й з іншими важливішими шкільними завданнями.

Цього шкільного критицизму, який в пізнішому житті є цінним засобом в умовому розвою людини, не знає пересічний „форцуг", бо він знає про критику твору тільки-що з шкільної книжки і не потребує силкуватися, щоб виправдувати перед своєю совістю своє шкільне неповодження, якого у нього нема. Він вивчує всі партії предметів „на бляшку" та ще й наругується разом із злорадним учителем над непідготованим товаришем.

Цим піднесенням критичної сторінки шкільної „двійки" не бажаю славословити професійних зелотів, які, потапаючи в неуцтві, не мають взагалі ніяких викидів своєї ледачої совісти. Сказане відноситься до цеї частини шкільної молоді, яка перетяжена наукою і не має ні часу ні змоги слідкувати в школі за всіми її предметами. Багато з цеї молоді, особливо нашої, української, мусить поза школою окремою працею здобувати собі засоби на прожиток. Так водилося очевидно й за моїх часів у станиславівській гімназії.

Шкільна наука не змогла заспокоїти всіх наших культурних, а особливо національних потреб. З цією метою творили ми у вищих клясах окремі студентські гуртки, сильно законспіровані супроти нашої шкільної влади. На наших підпольних сходинах розводили ми палкі дискусії на біжучі теми, обмінювалися позашкільною, нераз забороненою літературою, читали українські та інші періодичні видавництва і тим робом поповнювали частинно недостачі, які школа в нашому вихованні полишала. Центральним питанням наших сходин була українська справа: оспорювана ворогами самостійна українська культура та наше історичне минуле, що давало нам основу до права на самостійну націю.

Соціяльні течії цього часу слабко тільки відбивалися об нашу глуху закутину. Про соціялізм та його суспільне завдання небагато ми учні знали. Соціялістичної української літератури ще в нас зовсім не було, польської так якби не було, а німецької годі було нам роздобути. Всеж таки час до часу появлялася між нами якась німецька брошурка, яка „строго довірочно" переходила з рук до рук і вкінці десь зовсім застрягала. Мені самому довелося раз одержати від одного з товаришів програму робітників Фердинанда Лясcаля. Зі страхом божим передавав мені її мій товариш, змальовуючи перед мною всі страхіття, які мене постиглиб, колиб книжечка попала в руки шкільної влади. А це в тодішніх часах не було важко. Ми учні стояли також і поза школою під доглядом учителів. Вони нераз находили наші домівки, станції та провірювали, що ми робимо і з ким пристаємо. Особливо станції в міщанських сімях вони часто находили. При такій небажаній візиті могла заказана книжка легко попасти в руки учителя, а тоді пропала для учня ціла школа. Тому я приноровив до Лясcаля всі можливі засоби обережности.

У Станиславові є прегарна вулиця, що називається Липова; це від старих лип, які росли на її кінці, де вона губилася в палатнім парку помішника Ромашкана. За його просторим городом, обгородженим високою огорожою, простягалися широкі лани аж по самі сусідні села.

праці. І ось по трицятьох роках постановлено здати публичний іспит з вислідів важких змагань.

На поклик сокальської „Просвіти" відповів народ гідно. Серед великого дощу, по залитих водою дорогах сунулися темною ніччю святочно одягнені гурти громадян від сходу й заходу, півночи й полудня. Чети кінноти, пішi гурти мущин і жінок, довгі ряди возів сунули серед болота й води в Сокаль. Раньком були вже в місті, а далі й на великім майдані над Бугом. Сонце продерлося якось через хмари і ясним сяйвом освітило величезну скількість рядів жінок у прегарно вишиваних народніх строях, що на-рівні з мущинами уставилися в рядах перед високо на степенниці уставленим престолом. Серед них чети Соколів і Лугів. За ними довгі-довгі лави кінноти, уставленої у звірцевім порядку, під командою інж. Ковальського. Вони замикали майдан, заповнений масою учасників.

Зачинається молебень (Службу Божу заборонив перемиський єпископ о. Коциловський). Целебрує о. Граб, декан зі Спасова. Асистує йому 12 священиків при престолі. Крім цього понад 30 священиків залишилося на долині, наслідком недостачі місця на степенниці. Далекосяглим відгомоном заповідали сурми початок молитви. Численний хор, зложений з членів читалень „Просвіти" при співучасти хору з Літовижа на Волині, співає. Молебень закінчено загальним відспіванням молитви-гимну „Боже, Великий, Єдиний" в супроводі орхестр з Жвирця і Савіна. Підняласи молитва з грудей тисячів учасників свята і її відгомін поплив далеко на північ, аж поза сокальський кордон.

Слідували промови. Перший промовляв голова філії в Сокалі д-р Богдан Чайковський, душа просвітного руху в Сокальщині. Далі промовляли: інж. Творидло (від Гол. Виділу „Просвіти"), ред. Гладкий з Луцька, сенатори п-і Кисілевська й о. Татомир, посол Кохан і цілий ряд репрезентантів ріжних організацій та інституцій, між ними також посол Лішинський.

Опісля під проводом інж. Мельниковича рушила ціла многотисячна юрба в похід. Всюди панував зірцевий порядок. Похід отвирала чвірка їздців в історичних козацьких строях зі списами, що на них гралися з вітром жовто-сині прапорчики. За ними йшла старшина філії „Просвіти" та відпоручники українських товариств. Далі орхестра, а за нею похід учасників. Коло церкви була дефіляда перед репрезентантами Головного Виділу і сокальської філії „Просвіти". При звуках орхестри машерувала чвірками кіннота. Бадьорі хлопці і старші громадяни, кожна чета в однакових строях. Переходили попри старшину і слідно було, що вони горді з того свята, горді на вид імпонуючої солідарности українського населення повіту. Сотня за сотнею довгою, дуже довгою кольоною машерувала цілу годину з гордо піднесеною головою і з веселим поглядом. Так перейшло около 1.600 кіннотчиків. За ними мужеські й жіночі пішi чети зі всіх сторін Сокальщини переходили довгим вужем, з такою самою веселістю на лиці, а заразом з повагою, гідною великого свята „Просвіти". Піших мущин (крім кінноти) начислено около 2.000, а жінок поверх 2.500.

Пополудні відбувся над Бугом великий народний фестин, а на його закінчення вистава „Новольника" силами „Просвітянського Театру" при співучасти великої скількости аматорів сокальського повіту й около 200 їздців (козаків, турків і татарів). Про цю виставу пишемо окремо.

Пізно вечером розійшлася поверх 15-тисячна юрба домів при звуках просвітянських орхестр із переконанням, що тепер знесення сокальського кордону не піде з півночи на полудне, а навпаки — з полудня на північ.

В комерсі, що його устроєно вечером в салі „Народнього Дому", взяли участь усі відпоручники українських установ, делегованих на свято в Сокалі та замітна скількість селян. При скромній вечері і промовах мило минув час усім учасникам.

Наприкінці слід зазначити, що заховання органів публичної влади було тут зовсім коректне.

Перед виборами до Каси Хорих.

Як довідуємося, вніс Український Виб. Комітет дня 17-го ц. м. відклик до Окружного Уряду Обезпечень через Управу Каси Хорих м. Львова проти оповіщення Управи Каси Хорих з дня 22-го серпня ц. р. В цьому оповіщенні наказано переводити вибори з групи обезпечених в дні 17-го листопада в цей спосіб, що вибори обезпечених з поодиноких підприємств, згляднo установ мають відбуватися по тихже окремих установах та підприємствах.

Український Виборчий Комітет уважає, що такий поділ є дуже небезпечний для самої засади свободи виборів і незалежности думки голосуючих та робить ілюзоричною постанову про таємність виборів. Через такий поділ льокалів можна дуже легко усталити по виборах політичні, національні та партійні переконання службовиків з даної установи і по виборах можуть початися репресії проти тих службовиків, які голосували „правдоподібно" на таку або іншу листу. А якраз українські виборці мають особливу реальну підставу побоюватися репресій як наслідку голосування. Тому в дні 17-го вересня ц. р. делегація Українського Виб. Комітету в особах посла Максимовича і членів Комітету пп. Ігната, Березовського і Олексина запротестувала проти такого способу переводження виборів з групи обезпечених і зажадала, щоби також і вибори з групи обезпечених відбулися в цей сам спосіб, який є намічений для виборів в дні 18-го листопада.

Делегація не застала на жаль самого предсідника п. Христовського і тільки передала свої домагання на руки секретаря. Досі відповіди на зложений протест не одержала.

По широкому світі.

У Берліні радили спільно представники цукрового промислу Німеччини, Чехословаччини та Польщі.

Нюйорський губернатор Ал. Сміт, кандидат демокр. партії, почав передвиборчу президентську кампанію промовою в Омахі перед 10.000 слухачами. Його промову передало радіо в усі кінці Злуч. Держав.

У Відні вдержується звістка, що весною 1929 р. скличуть ще одну „Льокарнську Конференцію", для розвязки питань зачіплених у Женеві.

Нім. морський міністр адмірал Ценкер подався до димісії; на його місце призначений віце-адмірал Редер, командант балтійської ескадри. Ображений призначенням Редера, старший від нього віце-адмірал Бауер, зголосив свою димісію.

В останніх днях вересня прибуде до Букарешту італійська делегація з 20 достойників, щоби скласти дарунок малолітньому королеві Михайлові.

Ріжні вісти.

МИТРОПОЛИТ ШЕПТИЦЬКИЙ У ПРЕМ. БАРТЕЛЯ.

Дня 23. вересня ц. р. прем. Бартель приняв на півторагодинній авдієнції митрополита Шептицького. Конференція торкалася церковних справ, а передовсім патріярхату. Політичних справ митрополит не торкався, а висував їх прем. Бартель.

СТРАШНА ПОЖЕЖА В ТЕАТРІ.

700 жертв у лютях.

В Мадриті у величезнім театрі „Театро Новедадес" підчас представлення вибухла пожежа. Серед публики счинився переполох. Жертвою катастрофи впало около 700 людей, з того около 500 згинуло, а 200 ранених і попарених лежать у шпиталях, з тих 80 бореться зі смертю. Цей театр найбільший в Мадриті, має 6 поверхів; підчас представлення було в ньому 3000 глядачів. Публика старалася вийти і счинила таку сутолоку, що кількасот людей остало в огні. Одного батька, що кликав своїх рідних зовсім затоптали. Між тліючими згарищами лежать трупи. На самих сходах до амфітеатру найшли 25 трупів, до вищих поверхів доступ іще неможливий — там певно іще більше трупів. Театр згорів за одну годину, а вогонь перекинувся на чотири сусідні доми та заподіяв великі шкоди. Огнева сторожа перед театром була безсильна супроти пожежі і мусіла глядіти, як по театральній кріслі бігали розпучливо три горіючі людські постаті, з них одна з дитиною на руках благала ратунку. Всі вони згинули.

ВОРОШИЛОВ ПРО ПОЛЬЩУ І РУМУНІЮ.

Аг. Всх. подає: Після укінчення київських маневрів нар. ком. військових спр. Ворошилов у промові сказав, що взаємини СРСР із Польщею і Румунією напружені. Передовсім обурювався Ворошилов, що в Польщі є український уряд Лівицького. Зате взаємини між СРСР і Німеччиною дуже добрі.

НОВИНКИ

— **Львівська хроніка.** 20-літній практикант голярні Ол. Хомик скінчив самовбивством по причині нещасливого кохання. — На залізничім шляху на Клепарові найшли трупа невідомого мущини. — Небезпечно ходити в ночі парком Костюшка; переконалась про це панна Шнайдерівна, якій чотири бандити відобрали три зарізані курки. Але і не варта так приязно грабити, про це переконались молоді бандити. — На вул. Мартина впала жертвою насильства двох невідомих панків служниця Словиківна, яка познайомилась з ними цього дня на фестині. — Арештували бувш. комнярського челядника Леопольда Вольфа, що торгував від довшого часу морфієм, якого вживав сам, затроював ним свою жінку та своїх знайомих. — Кільканацять злодіїв і кільканацять повій арештувала поліція за одну ніч.

— **Буковинський швець ворожбитом.** В Угнові, місті славнім шевцями, арештували пройдисвіта, земляка шевця, з Серету, що від кількох літ мандрував по наших селах і грав ролю чудодійного лікаря. Зветься він Василь Бенчук, а називався як попало: Пришляк, Касіян або Стефанів. Причиною чому він хопився „чорної магії" була, як каже, його жінка, яка його покинула. Тоді з розпуки пішов він у світ, звів і використав якусь багату дівчину, за що відсидів рік вязниці у Бережанах. У Городенці пристав до циган, бо закохався в якійсь циганці; від неї вивчив ріжних штукарств, головно як переміняти жовте яйце на чорне перед недужим, який повіривши у таке чудо платить за це долярі. Бенчук двічі втік з вязниці: раз з Миколаєва через комин, другий з Гливиц через діру в стіні. Тепер він оповідає щиро свій злодійський життєпис і подає список головних пошкодованих. Деякі недужі селяни платили йому по кільканадцять долярів за лікарську раду.

— **Саботаж?** На шляху Львів-Самбір на 17-ім км. залізничого шляху від Львова контроля ствердила деяке розлюзнення шин. Польські часописи добачують у цьому вчинок саботажної організації. На місце виїхав шеф політичної поліції надком. Мітленер, щоби перевести слідство, бо — як впевняють польські часописи — плянований замах на поїзд є актом політичного саботажу. Далі подають ціж часописи, що власти видали далеко йдучі розпорядки, які основно зліквідують усі саботажні заходи.

— **Землетрус у Копичинцях?** Дня 24. вересня над раном відчули в Копичинцях землетрус, який тревав кілька секунд. Ніяких шкід не було. „Дзєннік Людови" подає, будьто би місцеві власти почали слідство! Чи шукають виновників або виконавців землетрусу?!

— **Вбив наречену.** В Підярковi (пов. Бібрка) парубок Кошик посперечавшись із своєю нареченою 17-літньою Катериною Домбровською пробив її кілька разів ножом. Дівчина до кількох годин умерла а вбивник утік.

— **Арештування львівських адвокатів.** Львівська поліція арештувала братів Влад. і Чеслава Гжещинських, львівських адвокатів під закидом обманства, якого допустилися на власнику фільварку Липники (пов. Львів) Ротері.

— **Карієра касоріза.** Зловлений у Львові касовий впомник Антін Кардаш дослужився почесного титулу нового Васінського, колись славного у Львові. Кардаш має 24 роки, а вже 8 літ злодійської підготовки, яку почав він від шлюсарського фаху. Свої гостинні виступи почав він минулого року у порозумінні зі своїм „шефом" шлюсарем Хомицьким, що направляв касу „Центросоюзу" на вул. Зіморовича. Кардаш мав головного спільника якогось „Охрима". Зароблені гроші він пускав щедро в товаристві легких дам у двох ресторанках „Гроті" на вул. Шайнохи і „Оазі" на вул. Панській. Ці голосні гулянки зрадили його.

— **Ріжні вістки.** Гугона Стіннеса обвинуваченого в зловживаннях випустили зі слідчої вязниці за кавцією міліона марок. — Криголім „Красін", що шукав досі Амундсена, полонений ледами, буде приневолений зимувати в околиці землі Олександра. — Бувш. міністр справедливости Мекленбурга д-р Брюкнер, що таємно щез, найдений у ставі в Шверіні; є здогади, що його вбили члени родини знасилуваної ним дівчини. — Центр. комітет комуністичної партії дозволив Радекові переїхати з Тобольська в центральну Росію. — У Відні радитиме цими днями конгрес міжнародньої організації власників домів. — Центр. комітет комуністичної партії призначив польського комуніста (давнішого редактора львівського „Гласу") Фелікса Кона відповід. редактором органу польського комун. бюра „Радянська Трибуна". — У Ню Йорку дебютував на сцені бувш. чемпіон боксу Демпсей у пєсі спеціяльно для нього написаній.

— **Міліонер.** Німецький робітник Август Франк, що працює на залізничій фабриці в Кайзерслявтерн дістав спадщину від американського вуйка: яких 4 міл. дол. Таке майно не задовольнило його. Коли директор прийшов побажати йому з приводу такого щастя, Франк відповів: „Ви гадаєте, що я задоволений, що став міліонером? Крім неприємностей і клопотів, нічого з цього не маю. На всякий випадок я рішив не зміняти свого способу життя і коли дозволите, буду надалі працювати у вашій фабриці".

— **Іспит під гіпнозою.** Професор Бюкенен з Кембрідж зробив цікаву спробу зі своїми учнями. Він загіпнотизував їх і вмовляв їм у гіпнозі на протязі кількох місяців двічі тижнево, що вони можуть учитись від тепер лекше та хутше. Цей експеримент мав дати незвичайні наслідки. Невідомо тільки, чи учні не втратили на здоровлю того, що придбали на свідоцтвах. Ще за якийсь час можемо почути, що учні здаватимуть іспити просто в гіпнозі без потреби підготовки.

— **Мурииське місто у Франції.** Префект франц. департаменту Вар має перевести плян утворення на півдні Франції окремого міста для муринів. З далеких африканських кольоній приїзжає що-року до Франції чимало чорношкірих, які терплять

„Липи" були нашим улюбленим місцем відпочинку. Я мешкав саме перед самими липами у залізничого робітника, що мав власну домівку. Звідсіль мав я нагоду пізнати всі стежки як у самих „липах", так і кругом поміщицького парку. Завинувши Ляссаля у непромокаючу обгортку, заніс я його потайки за Ромашканoвий город і заховав серед хащів та бурянів. У вільному часі приходив я сюди та провірював істчування Ляссаля і при тій нагоді прочитував з нього по уступові. Та мій товариш не довго мені його залишив. Через кілька днів мусів я йому звернути позичену книжечку, не прочитавши її навіть до самого кінця.

Фізичною культурою шкільної молоді ніхто тоді не піклувався. Ми просиджували в невідповідних, звичайних лавках цілі роки, виходили зі школи згорбленими, з запалою грудною кліткою та блідим обличчам. В гімназії був тоді позаобовязковий предмет, т. зв. руханка. Її уділяв учитель реальної школи Мязга в сутерині цеї школи в суботу вечером, коли молодь по цілотижневій праці мала вільну хвилину на відпочинок. Тому з цеї руханки в замкненій, душній салі мало хто з нас користав. І примітивний спосіб її подавання не міг до неї притягати.

Зі спортів знані нам були тоді дві, також примітивні забави: одна з них „кічка", себто підбивання короткої кімачки бучком і ручна пилка. Перший спорт вправляла молодша шкільна братія, другий старша на „Діброві", за містом, де пізніше вибудувано тюрму. Там теплою порою сходилися ми хлопці, а з нами і три наші молоді вчителі, Лібера, Мацюльський і недавно у Львові померший Москва, ділилися на дві партії і грали „кічки" до сумерку.

Науки хорального співу в гімназії так якби не було. Вивчувано тільки в Миколаївській бурсі, одинокому українському приюті для незаможної молоді, церковного співу. Деякі з наших товаришів, про яких ми згори припускали, що вони присвятять себе духовному званню, ходили на цей спів, співаючи відтак у церкві на богослуженнях і в школі на єгзортах. А зрештою ціле наше тодішнє життя проводили ми серед важкої, бездушної шкільної системи. Ніяких товариських чи забавових кружків, за виїмком уже згаданих підпольних, не було, тому не було змоги молодому поколінню ні фізично ні умово виживатись. З гімназії виходили ми меншими або більшими калiками на умі і на тілі та безпомічними у широкому світі. Час, проведений у станиславівській гімназії, полишив у моїй памяти незатерті, але не найкращі спомини.

у підсонні непідхожім для них. На півночі Франції багато з них дістає чахотку. Ось чому виринула думка, щоби на Рівієрі, між пальмами та оливковими деревами, в глинних землянках побудувати для них „рідні“ захисти.

— **Протест проти песи.** Радянський посол у Парижі Довгалєвський звернувся до франц. мін-ства закорд. справ з протестом проти постановки песи Декобри „Мадонна спальних вагонів“, тому, що деякі епізоди з нього образливі для радянського уряду. До стоустої бульварної реклами бульварної творчости найбільше читаного французького повістяра прийде ще нова реклама.

— **Примхи природи.** Такою примхою природи є паризький громадянин Раймонд Бріез, носій. Він навантажує мішки та скрині на базарі від 3-ої години зранку до полудня. Потім іде до дому, де жде на нього жінка і трое дітей, їсть обід і лягає спати. Та ось приходить із шпиталя повідомлення, що там потрібують для рятування пацієнта свіжої крови. Тоді Бріез знає, що на другий ранок він не їде до праці, а в шпиталь. І там йому спускають кров, за яку він не бере грошей. Досі він дав переводити на собі таку операцію 264 рази і віддав для недужих 60 літрів крови. На другий день після кожної такої операції він знову навантажує мішки. Тепер управа шпиталю внесла прохання, щоби уряд призначив Бріезові ордер почесної леґії.

— **Японський порошок.** Читаємо в „Красной Газеті“: „У Москві нове лихо: блощиці та блохи. Головно багато їх у нових домах. Ще заки почали дім будувати, вони повлізали в будівельний матеріял і коли дім готовий, вони вилізають наверх. Для боротьби з блощицями „Держ. відділ торговлі та промислу“ випустив спеціяльний „японський порошок“. Тоді зробили досвід і вкинули у пляшинку з цим порошком блощицю. Коли 16 годин пізніше відчинили пляшинку, блощиця, немов нічого і не бувало, вилізла звідти. Можливе, що тут не вина порошку, який був за слабий, а блощиці, яка була за сильна.

Позір Скільщина!!

Дня 30. вересня 1928 р. святкує ціла Скільська Верховина Свято в честь полеглих Соколів-Героїв на війні. В цей день зійдуть з зелених верховинських гір Соколи, Луги, Читальні, Кооперативи, всі села, щоби гідно відсвяткувати память дорогих нам Героїв.

Програму посилаємо до кождої громади осібно.

610 **Сокіл в Сколім.**

Театри.

Великий Міський Театр:

25-го т. 7·30 веч. „Іридіон“, драма Красінського.

Кіна.

„Аполльо“: „Визволена“.
„Лев“: „Маністес, володитель гір“.
„Оаза“: „Своє небо“.
„Палас“: „Фальшівники міліонів“ Гаррі Піль.
„Фатаморгана“: „Студент з Праги“.

З театру.

Міський Великий Театр: „Іридіон“, драм. поема в 12 картинах З. Красінського.

Не ставив львівський театр досі цього архитвору романтичної польської літератури, то міг був ще заждати 7 літ, щоби виставити його в століття роковини його написання. Не є це твір, який легко оживити на сцені; навне він цілію літературної археольоґії і зелених дуже молодечих поривів. Ідея месіянізму, якою колись був одержимий польський романтизм лишає нині байдужним навіть тих, що приходять на такі вистави з патріотично-офіційного обовязку.

Управі театру не можна відмовити щирих зусиль, щоби добути з „Іридіона“ твір поезії та силу його провідної думки. На жаль, сценічний редактор, на якого впало важке завдання пригорнути цю поему до сцени, в пієтизмі для генія Красінського лишився з 12 на спераючи бодай третину, що томила реторикою. „Іридіон“ в інтерпретації п. Ч. Стшелецького, грамний непогано, не вдягнув для своєї особи симпатії; Ельсиноє не була ні енергійною, ні розумною, ні смішною, в байдо-солодкавою, без жадного голосу. Геліоґабаль був лише істеричним, а не жорстоким. Найкраще вийшли побічні ролі: К. Метеллі (Л. Барвінська), Ульпіяна (Г. Барвінський), Маммеї (В. Семашкова), Массиніси (І. Гутнер) **М. Р.**

Дописи.

ЛЕЖАЙСЬК. (З діяльности Кружка „Р. Ш.“ у Лежайську). Перед Загальним Збором членів Кружка Рідно Школи скликаним на 15. год. дня 3. вересня н. р. до домівки „Просвіти“ подаємо нашим членам-заточенцям коротке звідомлення з минулорічної праці. Кружок числить 14 членів, а саме: 54 народних учителів, 22 селян, 17 державних службовиків, 11 міщан, 5 лікарів-ветеринарів, 5 гімн. проф., 3 священиків, 2 адвокатів і 22 інших. — Не належить досі 42 учителів, 6 священиків, коло 20 державних урядовців, а з Ряшева на 32 українські інтеліґентні родини вписався 1 (один) член! — По день 30. VIII. 1928 р. касових прибутків вплинуло 2162·90 зол. — Витрачено на курси української мови, бібліотеку і адміністрацію, та для Головної Управи 842·69 зол. Кінцева готівка в касі числить 13 0·21 зол. — Гроші зложені в Почтовій Касі Ощадности в Кракові ч. конто 406·716. — Крім цего маємо 8·0 зол. в касі Головної Управи Р. Ш. у Львові. — На 1928/9 адм. рік преліміновано видатки у висоті 2.040 зол., на 2 трохмісячні курси шиття, крою й варення у двох селах на збірні досвіді української мови в 3 селах і курси української мови в Лежайську. — Кружок має три мандрівні бібліотеки та роздав даровних книжечок по загорожених селах за 192 зол. В найближчому році поширить Старшина працю, коли члени заточенці прийдуть 30. IX. численно на Загальні Збори, та підтримають наші зусилля своїми радами й грошевими збірками серед байдужих заточенців. — Збіркові листи для наших відпоручників на сусідні повіти, — і чеки всім нашим членам висилаємо разом з запрошенням на Загальні Збори. Надіємося, що всі наші члени та прихильники прийдуть до нас громадно дня 30. вересня. — **Старшина.**

Зі спортового життя.

Лехія-Україна 6 : 5 (2 : 0).

В першій половині Україна грала слабше, в другій була значно краща. Найкращою лінією був напад, душею якого був Мигаський, що вже вернув з війська. Голі для України стрілили: Петрів, Кобзяр (2), Сергеєта і Фльорко. Змагання ці Україна програла не зовсім заслужено, бо третій голь стрілила Лехія з кари, чого суддя не хотів бачити. Коли верне з війська Терлецький (має вернути на днях), Україна повинна устійнити нарешті склад своєї першої дружини, бо постійні зміни не вийдуть дружині ніколи на добре. В найближчу неділю Україна грає з А-клясовим А. З. С.-ом.

Мистецтва Ліґи.

Чорні-Гасмонеї 3 : 0 (вальковер), бо Гасмонеї з приводу жид. свята відмовилася грати.

Леґія — Краковія 3 : 2 (1 : 2).
Висла — Варшавянка 6 : 2 (4 : 2).
Туристи — I. Ф. Ц. 3 : 2 (1 : 2).
Л. К. С. — Рух 4 : 2 (4 : 0).

Оповістки.

Новий Український Театр під дир. Панаса Карабіневича

Городок

25/IX Циганка Аза.
26/IX Гейша.
27/IX Вихрест.

Членські сходини „Труду“ відбудуться в середу дня 26. н. м. у власному льокалі, Ринок ч. 39. II. пов. о год. 6-ій вечером, з таким порядком нарад: 1) Жіноча промислова школа 2) Станова організація кравецьких робітниць і суспільна опіка над ученицями. 3) Нові завдання „Труду“. 4) Евентуалія. — З огляду на справи, які будуть порушені на нарадах, а які інтересують загал українського жіноцтва, запрошуємо рівночасно членів всіх інших жіночих організацій, як гостей. — **Управа.** 612 1—1

Вдова бездітна, або сирота по священику, в середнім віці, господарна, лагідна, з рекомендаціями поважних осіб, знайде вигідне приміщення в домі у підписаної. Олена Бенцінова, жена пароха в Старім Самборі. 591 3-3

Інструктора для двох учеників (II рік семинаря і I. кляса гімназіяльна) пошукує: Заряд Школи Кулява, пошта Турилча. 601 2—3

Годинники тільки найліпших фабрик прецізійні продає за готівку і на рати від десятків літ з найдініо сторони звісна фірма Іван Зельтенрайх, Львів, пл. Марійська ч. 5. 3 118-?

На сплати ЛІЖКА мосяжні 200 зол. На провинцію без поручення. — Фабрика Закс, вул. Личаківська ч. 132. 487 5—7

Негайно пошукую вправної інструкторки або інструктора до двох дівчат, V. кляса гімназ. тип. і I. видїлова. — Зголошення враз з условини слати на адресу: Парохіяльний Уряд. Дошно, п. Риманів-Здрій. 613 1—2

Пошукується енергічної, здорової жінки для товариства пані дому. — Зголошення до Адміністрації „Діла“ під „Товаришка“. 611 1—3

Дрібні оголошення

Ліжко кухонне 13 зол. Сітчове 40. — Скринкове тапіцероване 45. — Дротяні вклади 26. — Фабрика Закс вул. Личаківська ч. 132. 489 7—8

Брилянти, також іншу біжутерію купує по високій ціні Домбровськ. Розважевські, Львів (Готель Жоржа) Академічна 2. 2481 14—?

На сплати ОТОМАНИ 55 зол. **КАНАПКИ** 55. Фотелики до розкладання 15. Фабрика ЗАКС Личаківська ч. 132. 502 5—7

Фот. ЯНУШЕВИЧ — вул. Вінц. Поля ч. 1. (бічна Зеленої) Тел. 59-60 565 4—5

Оголошення.

За оголошення Редакція не відповідає.

Спеціяліст недуг легінів, серця і жолудка

д-р Фелікс Ган

Львів, Городецька 46.

432 Пересвітлення Рентгеном. 20—24

зол. 3 **ЦУКОРНИЦЯ** **зол. 3**

з хінського срібла тільки у

Б. ҐРИНБЕРҐА Сикстуська 4

Вільна посада.

Український Народний Дім кооператива в Судовій Вишні пошукує зараз вправного бухгалтера до відділу кредитового і товарового.

Зголошення з перебігом життя й умов щодо платні, проситься слати на руки Вп. д-ра Петра Гайдучка, адвоката. 608 1-2

Міський Уряд Ч. 12.033/28. Тустановичі, дня 22. IX. 1928.

ОФЕРТОВА ЛІЦИТАЦІЯ.

Міський уряд в Тустановичах віддасть на підставі публичної ліцитації виконання будинку 7-класової української школи в Тустановичах.

Всіх інформацій уділює міський технічний Відділ у Тустановичах, де можна подрібні плани переглянути в урядових годинах.

Віддання робіт буде слідувати на підставі окремої умови, оферт на поданих цінах виключно концесіонованим будівничим.

Оферти, що обіймають передбачені планом роботи з цінами поодиноко (числом і словно) треба вносити в запечатаних ковертах до дня 8. X. 1928 р. год. 12. в полудне.

Відкриття оферт буде слідувати того самого дня в міськім уряді в Тустановичах о год. 13-ій (з поп.).

До оферти треба долучити посвідку міської каси в Тустановичах на зложення вадії в висоті 5% оферованої квоти.

Міський уряд в Тустановичах застеріг собі: 1) Право на частинне виконання робіт залежно від кредиту, 2) довільний вибір оферента, 3) право перенести додаткову устну ліцитацію.

609 1—1 Віце Бурмістр **Й. МАКАР.**

За редакцію відповідає Василь Мудрий. Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Видавничої Спілки „Діло“, Львів Ринок ч. 10.